

Klinisk sexologi

Specialistkursen för dig som vill öka din teoretiska och praktiska förståelse för sexuella problem, diagnostik och behandling. Teoretiska och praktiska modeller för rådgivning, bedömning och psykologisk behandling presenteras. Utbildningen fokuserar på sexuell funktion och dysfunktion och svårigheter avseende diagnostik, prevalens, etiologi och behandlingsrekommendationer. Denna kurs kommer göra dig väl förberedd på att behandla svåra teman och klienter inom klinisk sexologi.

Kursdatum

1–2 februari, 21–22 mars och 23–24 maj 2024.

Plats

Kursen ges digitalt via zoom.

Behörighet

Behöriga att läsa kursen är legitimerade psykologer. Kursen är möjlig att anmäla sig till oavsett om du genomför specialistutbildningen eller bara vill fördjupa dina kunskaper i ämnet.

Ackreditering

Kursen RA4355 ackrediteras som 1 av 6 specialistkurser; som 1 fördjupningskurs inom Klinisk barn-och ungdomspsykologi, Klinisk vuxenpsykologi, Psykologisk behandling/psykoterapi samt Hälsopsykologi.

Kursen kan godkännas för en enskild STP-psykolog som genomgår andra specialiseringar, detta utifrån individuell bedömning av övriga meriter.

Omfattning och upplägg

Kursen omfattar 6 heldagar (kl. 09.00-16.00) uppdelade på tre tillfällen om vardera två heldagar, inklusive en heldag för examination och diskussion.

Totalt ingår 35 lärarledda lektionstimmar (5 dagar x 7 lektioner) för undervisning och 7 lektioner för sammanfattande diskussion och slutexamination (först skriftlig examination, sedan muntligt förhör och slutligen en diskussion och utvärdering av kursen).

Syfte och sammanfattning

Kursen innehåller såväl teoretiska som praktiska moment och utgår ifrån en tydlig forskningsgrund. Syftet är att ge en teoretisk och praktisk fördjupning i ämnet klinisk sexologi ur ett biopsykosocialt perspektiv. Kursen presenterar fysiologiska, psykologiska, samt sociokulturella perspektiv på sexuell funktion och dysfunktion.

Kursen innehåller en utförlig genomgång av kunskapsläget kring sexuella problem och svårigheter avseende diagnostik, prevalens, etiologi och behandlingsrekommendationer.

Kursen präglas av ett normkritiskt perspektiv och berör teoretiska, samt kliniska aspekter av att möta olika identitetskategorier, vilka relaterar till sexualitet, relationsbildning, kön och könsuttryck. Inom det kliniska perspektivet läggs ett särskilt fokus på psykologiska faktorerens roll vid uppkomst och vidmakthållande av sexuella problem och svårigheter. Teoretiska och praktiska modeller för rådgivning, bedömning och psykologisk behandling presenteras.

Kursen syftar även till att visa på variationer i sexualiteten och sexuell funktion under olika faser i livet, och presenterar kliniska perspektiv rörande barn, unga, vuxna och äldre. Huvudfokus under bedömnings- och behandlingsdelen kommer att ligga på kognitiv beteendeterapi.

Innehåll

Kursen kommer att behandla följande punkter:

1. Människans psykosexuella utveckling.
2. Aktuell sexualfysiologi.
3. Kontakt och kommunikation i den terapeutiska relationen.
4. Sexuell identitet och sexuell orientering.
5. Psykologiska modeller av sexuell funktion och dysfunktion.
6. Sexuella dysfunktioner, parafilier, samt sexuella trauman som diagnostik, etiologi och behandling.
7. Beteendeanalys vid sexuella problem.
8. Psykologiska behandlingsmetoder vid sexuella problem.
9. Utvärdering av behandling i enlighet med EBPP. Specialistkursen

Lärandemål

Kunskap och förståelse

Efter genomgången och godkänd kurs ska psykologen ha:

- Utförligt kunna redogöra för och exemplifiera för hur sexuella problem kan förstås ur ett biopsykosocialt perspektiv.
- Kunna redogöra för människans sexualfysiologi.
- Kunna beskriva och diskutera olika teoretiska psykologiska modeller rörande sexuell funktion och dysfunktion.
- Utförligt kunna redogöra och exemplifiera hur den kliniska sexologins olika kunskapsområden (sexuella dysfunktioner, parafilier, sexuella trauman och sexualbrott) avseende diagnostik, prevalens, etiologi och behandling utifrån aktuella forskningsrön fungerar.

- Kunna redogöra för vad ett professionellt förhållningssätt vid sexologiskt rådgivningsbedömnings- och behandlingsarbete innebär.

Färdighet och förmåga

- På ett professionellt sätt kunna kommunicera kring sexuell funktion, sexuella frågeställningar, samt sexuella problem inom ramen för en terapeutisk relation och utifrån ett normkritiskt perspektiv.
- Utifrån kliniska fallbeskrivningar kunna göra diagnostiska övervägningar, samt formulera riktlinjer för utredning, bedömning och för intervention av förhållningssätt.
- Utifrån specifika problemområden kunna applicera en modell för bedömning och intervention.
- Utifrån specifika problemområden beskriva hur eget kliniskt arbete kan utvärderas, gällande såväl bedömning som behandling, i enlighet med principerna för evidensbaserad psykologisk praktik (EBPP).

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- Kunna värdera, jämföra och ta ställning till olika norm- och värdesystem som sätts i samband med människans sexualitet.
- Kunna värdera och ta ställning till aktuella teoretiska och praktiska modeller för sexologiskt utrednings-, bedömnings- och behandlingsarbete.
- Med utgångspunkt i aktuella forskningsrön rörande specifika metoder och sexuella problemområden formulera en kliniskt relevant plan för intervention och en utvärdering av interventionerna.

Datum 2024

1-2 feb
21-22 mar
23-24 maj

Examination

Obligatorisk närvaro krävs vid minst 80% av de lärarledda dagarna och fullständig närvaro vid samtliga examinerande moment. Kursdeltagarna förväntas vara aktiva under utbildningstillfällena. Kursen examineras genom kontinuerliga mindre hemuppgifter, skriftlig tentamen, samt genom en muntlig examination.

Kursutvärdering

Kursen utvärderas skriftligt anonymt direkt efter kursavslutning. Kursen utvärderas även muntligt, samt kortfattat skriftligt under kursens gång för att möjliggöra korrigeringar utifrån deltagarnas behov och önskemål under kursens gång.

Kursledare och examinator

Kursledare

Stina Järvholm, Universitets-
sjukhusöverpsykolog, Docent på
Reproduktionsmedicin/ Kvinnosjukvården, CF-
center Vuxna/Lungmedicin på Sahlgrenska
Universitetssjukhuset.

Övriga Kurslärare

Elin Gahm, leg. läkare, specialist i allmänmedicin.
Arbetar på centrum för sexualmedicin, andrologi
och transmedicin vid Karolinska
Universitetssjukhuset. Har tidigare varit
medicinskt ansvarig på mottagning för unga män
i Region Uppsala.

Katarina Görts Öberg, leg. psykolog,
psykoterapeut och klinisk sexolog. Arbetar som
enhetschef på ANOVA.

Johanna Lääth, leg. psykolog, specialist i klinisk
forensisk psykologi och Kriminalvårdens expert i
sexualbrottsfrågor, där hon bland annat är
ansvarig för deras sexualbrottsprogram, där hon
utvecklar nya behandlingsprogram och arbetar
med handledning.

Johanna Ekdahl, leg. psykolog, fil. Doktor i
psykologi, docent vid avdelningen för psykologi,
och socialt arbete vid Mittuniversitetet.

Theodor Mejias Nihlén, leg
psykolog, sexolog och
doktorand vid IBL på
Linköpings universitet. Ingår
i forskningsgruppen
QueerPsy (Queer psychology in Sweden) och
forskar på minoritetsstress och minoritetsglädje
hos transpersoner. Har tidigare arbetat på
Sexualterapeutiska mottagningen och har flera
års erfarenhet av arbete inom vuxenpsykiatri
och BUP.

Examinator

Ida Flink, leg. psykolog, Fil. doktor i psykologi,
docent vid Örebro universitet, CHAMP.

Pris

19 900 kronor. I priset inkluderas vid de fysiska
träffarna även för- och eftermiddagsfika och
lunch. Kurslitteratur ingår ej.

Kursanmälan

Anmälan till kursen görs på:
wisemind.se/utbildning under fliken
"Kursanmälan".

Kontaktinformation

info@wisemind.se
Tel: 0763-25 49 58

Kurslitteratur

- Ekdahl, J. (2017). Sexualitet och Sexuella problem: Bedömning och behandling enligt KBT. Lund. Studentlitteratur. 358 sidor
- Lennie Lindberg (2020). Sexologi för psykologer och psykoterapeuter. Studentlitteratur. 351 sidor
- Lundberg, Malmqvist, Wurm (2017). HBTQ+. 440 sidor
- Aktuella vetenskapliga artiklar som kompletterar kurslitteraturen tillkommer.

Referens och fördjupningslitteratur

- Binik Y.M. & Hall K.S. K. (Red.) (2014) Principles and Practice of Sex Therapy, 5th Ed. New York: Guilford Press
- Bäsén, A. & Långström, N. (2006) Pervers? Om sex utöver det vanliga. Stockholm: Bokförlaget DN
- Ekdahl, J. (2019). Boken om Sex. Natur och Kultur • Flink & Linton (2019). Du, jag och sex. Natur och Kultur
- Gahm, E (2017). Praktisk sexualmedicin. Studentlitteratur.
- Aktuella vetenskapliga artiklar som kompletterar kurslitteraturen tillkommer.